

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԴԵԿԱՎԱՐ

0010 ք. Երևան, Կառավարական տուն 1

№ 02/05.2/2931-2026

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԴԵԿԱՎԱՐ-ԳԼԽԱՎՈՐ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ
ԴԱՎԻԹ ԱՌԱՔԵԼՅԱՆԻՆ

Հարգելի՛ պարոն Առաքելյան,

Ձեզ ենք ներկայացնում Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովում առաջին ընթերցմամբ ընդունված Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին և «Հանրային ծառայության մասին» օրենքում լրացում կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների նախագծերի (Կ-1203-03.12.2025-ՊԻ-011/1) վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության առաջարկությունները, լրամշակված նախագծերը, ամփոփաթերթը, ինչպես նաև նախագծերում կատարված փոփոխությունների վերաբերյալ տեղեկանքները՝ գլխադասային հանձնաժողովում քննարկելու համար:

«Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ՝

1. Նախագծի 1-ին հոդվածի 2-րդ կետով նախատեսվում է 2018 թվականի փետրվարի 7-ի «Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 77-րդ հոդվածում լրացնել նոր 5.1-ին մաս, ըստ որի՝ «Առաջին ատյանի դատարաններից էթիկայի եւ կարգապահական հարցերի հանձնաժողովի անդամ կարող է ընտրվել այն դատավորը, որն ունի դատավորի պաշտոնում առնվազն երեք տարվա աշխատանքային փորձ, ինչպես նաեւ վերջին երկու տարվա ընթացքում չի ենթարկվել կարգապահական պատասխանատվության»:

Հիմք ընդունելով այն հանգամանքը, որ Դատավորների ընդհանուր ժողովի էթիկայի և կարգապահական հարցերի հանձնաժողովի կազմում ներգրավվում են նաև Վերաքննիչ և Վճռաբեկ դատարանի դատավորներ, առաջարկում ենք սույն կարգավորումից հանել «Առաջին ատյանի դատարաններից» բառերը, որպեսզի կարգավորումը վերաբերելի լինի բոլոր ատյանների դատարանների դատավորներին:

2. Հիմք ընդունելով այն հանգամանքը, որ Դատավորների ընդհանուր ժողովում դատավոր չհանդիսացող անդամների թիվը Նախագծով ներկայացվող առաջարկների հիման վրա ավելանալու է, ավելին փոփոխվելու է նաև Դատավորի նկատմամբ

կարգապահական վարույթ հարուցելու հարցի վերաբերյալ որոշումներ կայացնելու ծայների հարաբերակցությունը՝ նախատեսելով որ այս որոշումները կարող են ընդունվել հանձնաժողովի անդամների ընդհանուր թվի առնվազն մեկ երրորդի կողմ քվեարկությամբ, առաջանում է անհրաժեշտություն բարձրացնել նաև հանձնաժողովի դատավոր չհանդիսացող անդամների հանրային հաշվետվողականությունը:

Նշվածով պայմանավորված առաջարկվում է սահմանել, որ հանձնաժողովի դատավոր չհանդիսացող անդամները նույնպես պարտավոր լինեն Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողով ներկայացնել իրենց պարտականություններն ստանձնելու, դադարեցնելու և տարեկան գույքի, եկամուտների, շահերի և ծախսերի հայտարարագրեր:

Վերոգրյալի հիման վրա առաջարկվում է քննարկվող կարգավորման «չի կարող Հայաստանի Հանրապետության ընդհանուր իրավասության, մասնագիտացված, վերաքննիչ դատարաններում եւ Վճռաբեկ դատարանում դատական ներկայացուցչություն իրականացնել, ինչպես նաեւ իր գործունեության ընթացքում եւ դրանից հետո երկու տարվա ընթացքում պարտավոր է «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքով սահմանված դեպքում ներկայացնել գույքի, եկամուտների, շահերի եւ ծախսերի իրավիճակային հայտարարագիր» բառերը փոխարինել «պարտավոր է «Հանրային ծառայությունների մասին» օրենքով սահմանված կարգով Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողով ներկայացնել իր պարտականություններն ստանձնելու, դադարեցնելու և տարեկան գույքի, եկամուտների, շահերի և ծախսերի հայտարարագրեր, ինչպես նաև հանձնաժողովի անդամ ընտրվելու օրվանից հետո մինչև իր լիազորությունների ժամկետի ավարտը դատավոր չհանդիսացող անդամը չի կարող իրականացնել դատական ներկայացուցչություն Հայաստանի Հանրապետության ընդհանուր իրավասության, մասնագիտացված, վերաքննիչ դատարաններում և Վճռաբեկ դատարանում» բառերով:

3. Ներկայումս ««Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքի 145-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ «Կարգապահական վարույթ հարուցող մարմինը (այսուհետ՝ վարույթ հարուցող մարմին) վարույթ հարուցելու, այն կասեցնելու, վերսկսելու և կարճելու որոշումները կայացնելու պահից եռօրյա ժամկետում սույն օրենսգրքի 147-րդ հոդվածի 9-րդ մասով սահմանված կարգով ուղարկում է վարույթ հարուցող մյուս մարմին, ինչպես նաև հաղորդում ներկայացրած անձին և համապատասխան դատավորին:»:

Սակայն, նշված շարքից դուրս են մնում կարգապահական վարույթ չհարուցելու վերաբերյալ ներկայացված պատասխանները: Արդյունքում կարգապահական վարույթ հարուցող մարմինները այս մասով տեղեկացված չլինելով միմյանց գործունեությունից, ձևավորում են տարբերակված պրակտիկա:

Ուստի բարձրացված խնդիրը կարգավորելու նպատակով առաջարկվում է Նախագիծը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր հոդվածով.

Օրենքի 146-րդ հոդվածի 5-րդ մասի «չհարուցելու հիմքերը» բառերից հետո լրացնել «, որն ուղարկում է նաև վարույթ հարուցող մյուս մարմին» բառերը:

4. Նախագծի բխող կարգավորումների կիրառությունը հստակեցնելու նպատակով առաջարկվում է նախագծի եզրափակիչ և անցումային դրույթներում նախատեսել փոփոխություններ:

Մասնավորապես, առաջարկվում է նախագծի 8-րդ հոդվածի 2-րդ մասը շարադրել

հետևյալ խմբագրությամբ.

«2.Սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո Ընդհանուր ժողովի Էթիկայի և կարգապահական հարցերի հանձնաժողովի դատավոր չհանդիսացող անդամները շարունակում են պաշտոնավարել և նրանց նկատմամբ կիրառելի են սույն օրենքով սահմանված պահանջները:»:

Հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր մասերով և համապատասխանաբար փոխել հաջորդող մասերի համարակալումը.

«3. Սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո եռամսյա ժամկետում Ընդհանուր ժողովն ընտրում է Էթիկայի և կարգապահական հարցերի հանձնաժողովի թափուր տեղերի դատավոր չհանդիսացող անդամներին:

4. Սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո մեկամսյա ժամկետում Ընդհանուր ժողովի Էթիկայի և կարգապահական հարցերի հանձնաժողովի դատավոր չհանդիսացող անդամները սույն օրենքի 1-ին հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետի պահանջներին համապատասխանեցնելով իրենց գործունեությունը դադարեցնում են դատական ներկայացուցչություն իրականացնել Հայաստանի Հանրապետության ընդհանուր իրավասության, մասնագիտացված, վերաքննիչ դատարաններում և Վճռաբեկ դատարանում: Սույն մասով սահմանված պահանջը բավարարելու դեպքում հանձնաժողովի դատավոր չհանդիսացող անդամները հայտարարություն են ներկայացնում հանձնաժողովի նախագահին՝ իրենց գործունեությունը սույն օրենքի 1-ին հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետի պահանջներին համապատասխանեցնելու մասին: Ընդհանուր ժողովի Էթիկայի և կարգապահական հարցերի հանձնաժողովի դատավոր չհանդիսացող անդամների կողմից սույն մասով սահմանված մեկամսյա ժամկետում սույն մասով սահմանված հայտարարությունը հանձնաժողովի նախագահին չներկայացնելու դեպքում հանձնաժողովի դատավոր չհանդիսացող անդամի լիազորությունները սույն մասով սահմանված մեկամսյա ժամկետը լրանալու հաջորդ օրը դադարում են:»:

«Հանրային ծառայության մասին» օրենքում լրացում կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ՝

5. Հիմք ընդունելով սույն առաջարկության 2-րդ կետում ներկայացված հիմնավորումները, և այն որ քննարկվող փոփոխությունները բխում են սույն առաջարկության 2-րդ կետով առաջարկվող փոփոխություններից՝ առաջարկում ենք Նախագծի 1-ին հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Հոդված 1. «Հանրային ծառայության մասին» 2018 թվականի մարտի 23-ի ՀՕ-206-Ն օրենքի 34-րդ հոդվածում՝

1) 1-ին մասը «պետական պաշտոն զբաղեցնող անձինք,» բառերից հետո լրացնել «Հայաստանի Հանրապետության Դատական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքի 77-րդ հոդվածով սահմանված Էթիկայի և կարգապահական հարցերի հանձնաժողովի դատավոր չհանդիսացող անդամները,» բառերով:

2) 2-րդ մասը «Պետական պաշտոն զբաղեցնող անձինք (բացառությամբ պետական հայեցողական պաշտոն զբաղեցնող անձանց)» բառերից հետո լրացնել «Հայաստանի Հանրապետության Դատական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքի 77-րդ հոդվածով սահմանված Էթիկայի և կարգապահական հարցերի հանձնաժողովի դատավոր չհանդիսացող անդամները» բառերով:»:

6. Հիմք ընդունելով սույն առաջարկությունների 5-րդ կետով կատարված փոփոխությունները և դրանց կիրառման առանձնահատկությունները սահմանելու անհրաժեշտությունը՝ առաջարկում ենք նախագծի 2-րդ հոդվածը լրացնել «Եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ» վերնագրով և հետևյալ բովանդակությամբ 2-3-րդ մասերով.

«2.«Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքի 77-րդ հոդվածով սահմանված Էթիկայի և կարգապահական հարցերի հանձնաժողովի սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելու պահին գործող դատավոր չհանդիսացող անդամները և «Հանրային ծառայության մասին» օրենքի իմաստով նրանց ընտանիքի անդամները Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողով են ներկայացնում միայն պաշտոնեական պարտականությունները դադարեցնելու և տարեկան հայտարարագրեր:

3.«Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքի 77-րդ հոդվածով սահմանված Էթիկայի և կարգապահական հարցերի հանձնաժողովի սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելու պահին գործող դատավոր չհանդիսացող անդամները և «Հանրային ծառայության մասին» օրենքի իմաստով նրանց ընտանիքի անդամները առաջին տարեկան հայտարարագիրը ներկայացնում են սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու տարվա համար՝ մինչև հաշվետու տարվան հաջորդող տարվա մայիսի 31-ը:»:

Հաշվի առնելով, որ նախագծում կատարվում են մեկից ավելի լրացումներ, Նախագծի վերնագրում «ԼՐԱՑՈՒՄ» բառը փոխարինել «ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ» բառով:

Հարգանքով՝

ԱՐԱՅԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ